

Józsa Erika
Szabadság azt jelenti libertad...
Kossuth Lajos dédunokái Uruguayban?

Izgalommal vártam a találkozást. Montevideoi házigazdám alaposan felcsigázta az érdeklődésemet amikor azt mondta, Kossuth Lajos testvérének leszármazottai várnak minket látogatóba.

2005 decemberében a csinos, de cseppet sem fényűző ház udvarán vagy huszan vártak ránk. A bemutatkozás valahogy így hangzott:

- Anna Emilia Kossuth Oliva
- Maria Elsa Kossuth Oliva
- Mario Alberto Kossuth
- Ludmilla Kossuth Oliva
- Daniel Macia Kossuth
- Fernando Kossuth Macia
- Elsa Susana Molinari Kossuth.....

Négy nemzedék van jelen: három idős hölgy, akik túl lehetnek a nyolcvanon. Néhány 60 körüli férfi és nő, féltucat huszonéves fiatal és egy rakás kisgyerek.

-Ez tehát az uruguayi Kossuth család.....

A házigazda, **Susana Kossuth** válaszol:

-Igen, a családban 26-án viselik a Kossuth nevet.

-Számontartják azt, hogy ez egy magyar név, hogy magyar származásúak?

Az idős hölgyek veszik át a szót.

Emilia Kossuth:

-Már régóta tudjuk. Apám egy barátja mondta meg, hogy ez egy magyar név. Jelen volt ezen a beszélgetésen anyukám is, és még három testvérem is.

Akkor én 16 éves voltam de azután többet nem nagyon beszéltünk erről.

Elsa Kossuth:

-Később egy magyar úriember apánk munkahelyén látta leírva a nevét és mondta neki, hogy mivel a nagy forradalmár közvetlen leszármazottja, életjáradékért kellene folyamodjon. De apánk ezt nem akarta, nem tartott ilyesmire igényt. Hallani sem akart arról, hogy elmenjen a konzulátusra, nem akart ezzel egyáltalán foglalkozni. Én sem beszélhettem erről azzal az emberrel soha többet, apám nem engedte.

-Hogyan azonosították, hogy végülis a Kossuth család melyik ágából származik ez a család?

Magas, Petőfire emlékeztető fiatalember válaszol

Daniel Kossuth:

Sokáig nem volt szabad beszélni sem erről, mert félték az üldöztetéstől, ami a Kossuth családot érthette volna, ahogy arra nagyapánkat, Jánost figyelmeztette annakidején az apja.

Emilia Kossuth:

János apja, az én nagyapám Kossuth Tamás volt, Kossuth Lajos fia.

-Akkor ezt tisztázzuk még egyszer, hogy tehát Kossuth Tamás - Kossuth Lajos fia volt?

Többen egyszerre válaszolnak:

-Igen!

-Nem a testvére...?

Emilia Kossuth:

-Nem. Kossuth Lajos az én apám apjának az apja volt.

Elsa Kossuth:

-Apám, Kossuth János elbeszéléséből tudjuk, hogy a nagypapája, Kossuth Lajos megtiltotta a fiainak, hogy megnősüljenek, hogy ne legyenek leszármazottaik, akiket majd úgy üldözessenek, mint őt. De Tamás nem fogadott szót és megnősült, ő volt az édesapánk apja.

A meglepetéstől szólni is alig tudok. Kossuth Lajos dédunokáival hozott volna össze a sors? Hogy létezik, hogy erről eddig nem hallottam?

Képek, levelek, okmányok kerülnek elő, születési bizonyítványok, házasságlevelek.

Ezek tanúsága szerint a jelenlévő három idős hölgy – Elsa, Ludmilla és Emilia - édesapja, Kossuth János Morvaországban született 1896-ban. Apja Kossuth Tamás, aki a családtörténet szerint Kossuth Lajos fia volt.

Kossuth János Oliva Máriát vette feleségül és az első világháborút követő bizonytalan években kivándoroltak Délamerikába. Előbb Argentínában éltek, majd Uruguayban telepedtek le. Összesen 10 gyermekük született. Az ő leszármazottaik a jelenlévők.

S hogy mit tudnak Kossuth Lajosról?

Elsa Kossuth:

-Elnök volt... Magyarország kormányzója....

Emilia Kossuth:

-Felszabadító...

Fernando Kossuth:

-A forradalom után is sokat tett a hazájáért. Sok emberrel találkozott később is mindenféle a világon, többször elutazott Párizsba és máshova is. Nem hagyta abba a harcot és ennek eredménye az, hogy Magyarország később független lett és megnyillhatott a világ számára.

Tolmácsom és idgenvezetőm, Cserni Mari - aki egyben az uruguayi magyarok kulturális egyesületének a vezetője - készséggel kiegészíti:

- Kossuth ugyanazt jelentette Magyarországnak, mint Che Gevara Délamerikának.

Susana Kossuth:

- És milyen keveset tudtunk erről ilyen sokáig....

Időközben különféle ereklyék kerülnek elő, melyeket a régi okmányokkal, fényképekkel, levelekkel együtt őriz a család. Egy 100 forintos bankó, egy doboz Kossuth cigaretta...

-Ki szív itt Kossuth cigarettát?

Harsány nevetés a reakció.

Elsa Kossuth:

-20 éves ez a cigaretta!

-Honnan került ide?

Elsa Kossuth:

-A fiam, Eduárd hozta. Ő műépítész. Járt Magyarországon, ott vette a cigarettát és hozta a 100 forintos bankjegyet is. Ő írta le a család rövid történetét.

-Gondolom örömmel fedezték fel, hogy a dédapa fényképe rajta van a bankjegyen?

Cserni Mari:

-Látták az enciklopédiában is a fényképét. Eduárd felfedezte Magyarországon a Kossuth Lajos utcákat. De kiderült, hogy itt Montevideóban, innen körülbelül tíz saroknyira is van egy Kossuth utca!

Alberto Kossuth:

-Ez egy mulatságos eset volt. Amikor még élt a nagypapa, egyszer csak megállt itt egy mentőautó és a Kossuth nevet emlegette. Mondtuk, hogy a Kossuth család itt lakik, de itt senki sem beteg. Akkor derült ki, hogy a van a közelben egy Kossuth utca, azt keresték.

Emilia Kossuth:

-És a városban van egy kis emlékmű is, ahova mi is el szoktunk menni. Ahol a március 15.-i ünnepséget tartják.

-Gondoltak arra, hogy egyszer testületileg felkerekedjek valamennyien és mondjuk egy március 15.-i ünnepségre ellátogassanak Budapestre?

Susana Kossuth:

-De jó lenne!.....Nekem különben pont akkor van a születésnapom! Március 15.-én születtem, száz évvel a forradalom után: 1948 március 15.-én! Elgondolkodtam rajta, milyen kár, hogy a nagyszüleink titokban tartották a család múltját. Amikor kicsit idősebbek lettünk, akkor meséltek dolgokat a családról, de nem mentek bele a történelembe. Most, hogy már benne vagyunk egy kicsit a korban, elkezdtünk jobban belenézni nem csak a család történetébe, de a történelembe is. Sok dolgot most értünk meg igazán, például azt, hogy mindaz a harcikedv, és veszekedés és igazságszeretet, a felebarátod iránti érdeklődés, ami a családra jellemző volt - különösen, hogy ilyen nagy a család - az honnan is gyökerezhet.

Alberto Kossuth:

-János nagypapánk végülis valamilyen úton- módon teljesítette Kossuth kérését: elrejtette a történelmet. 1917-ben elhagyta Európát és utána mintha semmi sem történt volna. Lettek ugyan gyerekei, tehát a családfa folytatódott, de ezt a történelem már elhallgatta.

Kíváncsi voltam, hogy vajon tudnak-e legalább egy-két magyar szót?

Mint kiderült, nem tudtak. Ezért hát hirtelen támadt ötlettel felajánlottam:

-Szeretnék megtanítani a családnak egy magyar szót, ami a legjobban kifejezi azt, amiért Kossuth Lajos harcolt...ez a szó: SZABADSÁG.

Susana asszony rögtön megérti: ugye azt jelenti, libertad?

Áhitattal ismételtetik, szótagolva, az „a” betűt különös gonddal kiejtve: sza-bad-ság.

Ahogy hallgatom felrémlik bennem: Kossuth Lajos dédunokáinak, ükonokáinak tanítom azt a szót, hogy szabadság!?

A riporter nem vállalkozik a népszerűtlen feladatra, hogy a hitet, meggyőződést szembevitse a történelem rideg adataival. Mert hát a történelem nem tart számon Tamás nevű Kossuth fiút.

Ahol a történelem és az uruguayi Kossuthok története egybecseng, az az az érdekes részlet, hogy Kossuth Lajos 3 gyermeke utódok nélkül halt meg. Atyai utasításra maradtak volna gyermektelenek?

S ha titkon valamelyik mégis megszegte a parancsot?

Jó, tudom, ez csak spekuláció, álmodozás, legenda.

De Kossuthot már életében legendák lengték körül, miért ne lehetne ez egy újabb fejezet a legendáriumban?

Akár a szellemidézők, varázsigét mormolunk (szabadság...) s úgy érzem Kossuth apánk ott van velünk, mosolyogva néz le ránk, s akár az ő vére csörgedezik ereikben, akár nem, örökbefogadja ezt a szívvel-lélelkel hozzátlatlakozott családot.

Ahogy a balzsamos montevideoi alkonyatban az emlékére koccintunk, az utcán petárdák dízsorsütze dördül.

Sokáig hallgatnák még megfényesedett szemekkel, hogy mi mindent vitt végbe az a hős forradalmár, aki a magyarok Che Gevarája volt. Az pedig bizonyos, hogy többé soha el nem felejtik: szabadság azt jelenti libertad.